

-
2. Клепікова О. В. Правова організація транспортної системи України: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 444 с.
  3. Драпайло Ю. З. Правове регулювання господарських відносин у морських портах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.04. – господарське право, господарсько-процесуальне право. Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2013. 19 с.
  4. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. 2-е вид., перероб. і доп. / за заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини; кол. авт.: О. А. Беляневич, О. М. Вінник, В. С. Щербина та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 720 с.
  5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р. *Офіційний веб-портал Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2701
  6. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. *Офіційний вісник України*. 2018. № 52. Ст. 1848.
  7. Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування: Закон України від 23 лютого 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 49. Ст. 553. (Із змінами).
  8. Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»: постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200. *Офіційний вісник України*. 2014. № 53. Ст. 1402.
  9. Кабмін затвердив стратегію Укрзалізниці до 2023 року. Документ ще не опубліковано, але ми його вже вивчили. Як зміниться залізна дорога? URL: <https://ua-news.liga.net/economics/articles/liganet-rozdobula-novu-strategiyu-uz-scho-chekae-derjmonopoliyu/>
  10. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 1 липня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 52. Ст. 562. (Із змінами).
  11. Криклій В. Мультиmodalні перевезення та створення цифрових транспортних коридорів дозволять Україні реалізувати свій транзитний потенціал. *Урядовий портал*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/multimodalni-perevezennya-ta-stvorennya-cifrovih-transportnih-koridoriv-dozvolyat-ukrayini-realizuvati-svij-tranzitnij-potencial-vladislav-krikljij>
  12. Вантажні автомобільні транспортні біржі в Україні. *Logistics in Ukraine*. URL: <https://logistics-ukraine.com/2017/09/18/>

DOI 10.31558/2518-7953.2019.2.10

УДК 346.3

К. А. Моргунова,
аспірантка юридичного факультету
Донецького національного університету
імені Василя Стуса

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЩОДО ОБ'ЄКТА ЛІЗИНГУ

Ключові слова: лізинг, лізингова діяльність, лізингові правовідносини, фінансовий лізинг, об'єкт лізингу, предмет лізингу.

Розуміння поняття «об'єкт лізингу» в науковій літературі викликає чимало дискусій. Це пояснюється складністю предмета дослідження та різноманітністю поглядів щодо його тлумачення. Відтак, поняття «об'єкт» зустрічається у юри-

дичній літературі в таких термінологічних конструкціях, як-от «об'єкт лізингу», «об'єкт лізингових правовідносин», «об'єкт договору лізингу» тощо. Проблема стосовно об'єкта лізингу прямо чи опосередковано висвітлена у працях таких вчених, як-от А. Г. Барабаш, В. С. Різник, Д. С. Січко, Н. Ф. Ментух, О. В. Трофімова, І. Є. Якубівський та інші. Однак, на сьогодні категорія «об'єкт лізингу» залишається не визначеною чітко як теоретично, так і на законодавчому рівні. Зазначене зумовлює актуальність подальшого дослідження цієї проблематики.

Метою статті є встановлення сутності об'єкта лізингу та його особливостей шляхом проведення аналізу теоретико-правових підходів до визначення поняття «об'єкт правовідношення» в теорії права.

Аналіз низки існуючих праць дасть змогу виділити як традиційний підхід, за яким об'єкт входить до складу правовідношення і є його обов'язковою і невід'ємною частиною. Отже, проблеми стосовно об'єкта прав розглядаються переважно в процесі аналізу структури правовідношення. Водночас в юридичній теорії висувалися й інші думки, зокрема висловлювалося припущення, що об'єкт не входить до структури правовідношення, а має розглядатися за межами системного розуміння правовідношення (В. О. Лапач, Р. Й. Халфіна); відстоювалася можливість існування так званих «безоб'єктних» правовідносин (М. М. Агарков, В. А. Белов, С. М. Братусь, Г. І. Полянська та ін.) [1, с. 217].

Водночас, у юридичній науці поширеною є позиція про неможливість існування безоб'єктних правовідносин. Як слушно зауважував Г. Ф. Шершеневич, об'єкт права складає суттєвий момент, тому що тільки він виправдовує існування юридичного відношення. Отож безоб'єктні права так само малоімовірні, як і права безсуб'єктні [2, с. 588]. З цього приводу В. Єрмоленко зазначає, що об'єкт у структурі правовідносин утворює внутрішні функціональні зв'язки, які краще піддаються регулюванню, а це, безперечно, сприятиме усталеності правовідношення як окремої системи [3, с. 11]. Подібні погляди підтримані А. П. Дудіним, який писав, що безоб'єктного правовідношення немає і не може бути, оскільки будь-яке суспільне відношення є відношенням предметно-практичним. Об'єкт завжди знаходиться в центрі діяльності суб'єктів правовідносин, адже є засобом задоволення їхніх суспільних та особистих, матеріальних і духовних інтересів та потреб, і вже з огляду на це правовідношення, як і будь-яке суспільне відношення, не може бути безоб'єктним [4, с. 58–59].

Загальноновизнаним у юридичній літературі є підхід до використання категорій «об'єкт права» та «об'єкт правовідносин» у тотожному значенні, водночас передбачається можливість існування права лише в правовідносинах. Наприклад, основний юридичний зміст правовідносин складають суб'єктивні права та юридичні обов'язки. Як зазначає В. А. Белов, об'єкт суб'єктивного права може лише входити як складова об'єкта правовідносин, а останній безпосередньо повинен

бути дещо більшим, ніж об'єкт суб'єктивного права [5, с. 50]. Отже, об'єкт суб'єктивного права одночасно становить і об'єкт юридичного обов'язку, що є у своїй єдності нічим іншим, як об'єктом правовідносин [6, с. 52]. Отже, в подальшому дослідженні терміни «об'єкт права» та «об'єкт правовідносин» вживатимуться як синоніми.

У своїх дослідженнях А. П. Дудін зауважив, що проблема об'єкта правовідношення, за загальним правилом, найбільш складна та суперечлива в теорії правовідношення, давно привертає до себе увагу вчених-юристів [4, с. 3].

У теорії держави та права під об'єктами правовідносин зазвичай розуміють те, з приводу чого суб'єкти вступають у зв'язки для задоволення певних своїх інтересів і потреб [7, с. 193]. Термін «об'єкт права» в енциклопедичному словнику тлумачиться як конкретні майнові та немайнові блага й інтереси, відносини з приводу яких регламентовані законом [8, с. 58]. В. К. Бабаєв, розкриваючи об'єкти правовідносин, писав, що під ними варто розуміти те, на що впливає (на що спрямоване) правовідношення [9, с. 425]. С. С. Алексєєв зауважував, що об'єкт правовідношення – це реальне благо, на використання чи охорону якого спрямовані суб'єктивне право та юридичний обов'язок. Водночас науковець зазначав, що об'єктами правовідносин можуть бути різні предмети, які мають цінність для суб'єкта права [10, с. 359]. Під об'єктом правовідносин М. М. Марченко розуміє різні матеріальні та духовні блага, а також власне дії чи їхні результати, на які спрямована реалізація суб'єктивних прав та юридичних обов'язків учасників [11, с. 361].

Взагалі теорії, що пояснюють сутність об'єкта правовідносин, у науці прийнято поділяти на плюралістичні і моністичні. Прихильники плюралістичної теорії відстоюють допустимість існування різних об'єктів в різних правовідносинах (множинність об'єктів правовідносин). Плюралістичні теорії умовно виокремлюють у дві групи. Одна визнає як об'єкти правовідносин найрізноманітніші блага (речі, дії, нематеріальні блага, роботи і послуги тощо), інша – поділяє об'єкти правовідносин на речі і дії. Вперше плюралістична теорія об'єктів прав детально викладена Г. Ф. Пухтою, який виділив такі об'єкти прав: власна особистість, речі, дії, стороння особа, особистість, що перейшла в іншу особистість [12, с. 125–126].

Прибічники моністичної теорії прагнуть обмежити зміст поняття «об'єкт» тільки яким-небудь одним явищем, інакше кажучи відстоюють думку про єдиний об'єкт правовідносин. Зі свого боку, у моністичній теорії виокремлено дві основні концепції: об'єкт-дія та об'єкт-річ.

Представниками теорії «об'єкт-дія» виступають Я. М. Магазинер [13, с. 202–213], О. С. Іоффе [14, с. 82–88], Д. М. Генкін [15, с. 14] та інші вчені. Першу моністичну теорію глибоко обґрунтував саме О. С. Іоффе. На його думку, єдиним об'єктом правовідносин є дія зобов'язаного суб'єкта.

На противагу теорії об'єкта-дії деякі вчені визнавали об'єктом права – річ. Прибічники цієї теорії виходили з того, що співвідношення прав та обов'язків і є правовідносинами. Зокрема, М. М. Агарков вважав, що об'єктом права є те, на що спрямовано поведінку зобов'язаної особи, передусім річ [16, с. 22.]. Р. Й. Халфіна зазначала, що під об'єктом розуміються реальні речі матеріального світу, продукти духовної творчості в об'єктивованій формі [17, с. 214]. С. М. Братусь [18, с. 85–86], розглядаючи об'єкт правовідношення, вказував на те, що при розгляді об'єкта передусім варто виходити з потреб практики, а тому змістом правовідносин є поведінка його учасників, а об'єктом – речі. В тих випадках, коли в зобов'язальному правовідношенні немає речі, воно є безоб'єктним.

Теорія О. С. Іоффе про «об'єкт-дію» в його більш пізніх наукових працях [19, с. 678–679] зазнала змін і була практично зведена до теорії об'єктів двох родів, вперше сформульованої німецьким вченим Є. Бірлінгом. Ця теорія знайшла підтримку в працях М. І. Брагінського і В. В. Вітрянського [20, с. 224]. Вчені при розгляді різних видів договорів виділяють об'єкт першого роду (юридичний об'єкт) – дія, і об'єкт другого роду (матеріальний об'єкт) – товар, робота або послуга.

Як зазначає Р. С. Бевзенко, теорія, що визнає існування об'єктів двох родів (дій та інших, чи то речі, роботи або послуги) може викликати асоціацію з плюралістичними теоріями, які визнають для речових і зобов'язальних прав дві категорії об'єктів: речі і дії. Проте відмінність між цими концепціями є суттєвою. Якщо моністична теорія (до речі, прикметник «моністична» за таких обставин – це велика умовність) передбачає для кожного суб'єктивного права об'єкти кількох родів, побудованих в певній ієрархії (спочатку дія, потім інший об'єкт, залежно від сутності відносин), то плюралістична передбачає лише один об'єкт для кожного правовідношення: для речового – річ, але не дія, для зобов'язального – дія, але не річ [21, с. 21].

Основними нормативно-правовими актами в Україні, що регулюють лізинг, є Господарський кодекс України [22] (далі – ГК України), Цивільний кодекс України [23] (далі – ЦК України) та Закон України «Про фінансовий лізинг» [24] (далі – Закон).

Згідно зі ст. 1 ГК України предметом регулювання цього Кодексу є господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. З цього випливає, що законодавець під терміном «об'єкт лізингу» розуміє об'єкт лізингових відносин, що виникають у процесі організації та здійснення лізингової діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Зокрема, ст. 292 ГК України передбачено, що

об'єктом лізингу може бути нерухоме і рухоме майно, призначене для використання як основні фонди, не заборонене законом до вільного обігу на ринку і щодо якого немає обмежень про передачу його в лізинг. Не можуть бути об'єктами лізингу земельні ділянки, інші природні об'єкти, а також цілісні майнові комплекси державних (комунальних) підприємств та їхніх структурних підрозділів.

Отже, законодавець не надає легальної дефініції об'єктів лізингу, але використовує інший спосіб визначення, вказавши на їхній невичерпний перелік. Аналіз зазначеної норми свідчить, що на законодавчому рівні закріплено плюралістичну теорію «об'єкт-благо».

Якщо звернутися до закордонного досвіду, то можна побачити, що більшість країн звужують використання лізингу тільки рухомим майном, хоча в Канаді, ФРН, Чехії не існує обмежень стосовно типів майна, яке може бути передане в лізинг. Тобто, однозначного підходу в світі не існує, все залежить від напрацьованого досвіду і законодавчої бази конкретної країни [25, с. 166].

На основі аналізу чинних законодавчих актів України у сфері регулювання лізингу вбачається, що лізинговим правовідносинам притаманний двородовий об'єкт. Об'єктом першого роду виступають передбачені договором лізингу дії суб'єктів лізингу (виконання обов'язків, передбачених ч. 2 ст. 10 та ч. 2 ст. 11 Закону), зокрема: набуття у власність речі у продавця (постачальника) відповідно до встановлених специфікацій та умов (у разі укладення договору фінансового лізингу); передача майна у тимчасове користування тощо. Об'єктом другого роду в лізингових правовідносинах виступає майно у формі речей, необхідне для організації та безпосереднього здійснення лізингової діяльності. Критеріями визначення майна, що може бути об'єктом лізингу, є: належність майна до основних фондів, неспоживність речей у виробничому процесі, метою використання є здійснення господарської діяльності [26].

Загалом під майном розуміють сукупність речей, майнових прав та обов'язків, що характеризують майнове становище їхнього носія [27, с. 499]. Специфічними ознаками «майна» є його здатність бути предметом грошової оцінки, здатність виступати товаром, об'єктом ринкового обігу [16, с. 22].

Кажучи про співвідношення понять «майно» і «річ», Т. А. Клепицька зазначає, що вони перетинаються тільки в одній площині, якщо майно розуміти як об'єкт права. У цьому сенсі поняття «річ» є вужчим за поняття «майно», яке, крім речей, охоплює також майнові права. Крім того, авторка зауважує, що слова «майно» і «річ» широко використовуються законодавцем як синоніми (в значенні «речі») [28, с. 17]. Саме такий підхід можна спостерігати в законодавчих актах України у сфері регулювання лізингу при визначенні об'єктів лізингових правовідносин.

У ЦК України та Законі використовується термін «предмет лізингу» у значенні «предмет договору лізингу» та визначається як його істотна умова. Відпо-

відно до ст. 807 ЦК України та ст. 3 Закону предметом договору лізингу може бути неспоживча річ, визначена індивідуальними ознаками, віднесена відповідно до законодавства до основних фондів. Не можуть бути предметом договору лізингу земельні ділянки та інші природні об'єкти, а також інші речі, встановлені законом, зокрема єдині майнові комплекси підприємств та їхні відокремлені структурні підрозділи (філії, цехи, дільниці).

Враховуючи зазначене, виникає необхідність розмежування понять «об'єкт лізингових правовідносин» та «предмет договору лізингу».

У літературі існує думка, згідно з якою тлумачення понять «об'єкт» і «предмет» в праві ґрунтуються на однойменних філософських категоріях, відповідно до яких об'єктом вважається дійсність, яка існує поза свідомістю людини й незалежно від неї; явище, предмет, на які спрямовано діяльність, увагу особи тощо; а предметом – будь-яке конкретне матеріальне явище, що сприймається; те, на що спрямована пізнавальна практична діяльність. Загалом співвідношення об'єкта і предмета виражається у цілому і частині, предмет є «частковим об'єктом» [29, с. 319]. На думку С. І. Шимон, видається логічним висновок про те, що, незалежно від того, як саме визначається зміст цих понять у праві, що б не уявлялося об'єктом чи предметом правовідносин, повинен зберігатися зазначений принцип їхнього співвідношення [1, с. 219–220].

Термін «об'єкт» походить від латинського «*objectum*» – предмет; те, що протистоїть суб'єкту в його предметно-практичній та пізнавальній діяльності [8, с. 58]. Зазначене дає підставу припустити, що термін «об'єкт» вживається в однаковому значенні з терміном «предмет», проте, вбачається, що в лізингових правовідносинах у зазначені терміни потрібно вкладати неоднаковий зміст.

У юридичній літературі існує концепція складної внутрішньої структури предмета договору (М. І. Брагінський [30, с. 138–139], О. С. Іоффе [31, с. 168–172]), згідно з якою предмет договору відбиває основну характеристику зобов'язання та охоплює юридичний об'єкт (дії, які за договором повинен вчинити боржник, – виконати роботу, надати послугу, передати річ тощо) та матеріальний об'єкт (річ або інше благо, на яке ці дії спрямовані) [32, с. 107].

Враховуючи зазначене, предмет договору лізингу складається з двох об'єктів: по-перше, юридичного об'єкту – дії щодо передачі майна у тимчасове користування за встановлену плату, по-друге, матеріального об'єкту – речі, визначеної індивідуальними ознаками, віднесеної відповідно до законодавства до основних фондів. Поняття «предмет лізингу» за своїм змістом є ширшим за поняття «об'єкт лізингу». Ці поняття співвідносяться між собою як ціле та частина.

За результатами проведеного дослідження, на основі аналізу юридичної літератури та нормативно-правових актів у сфері регулювання лізингової діяльності, можна зробити такий висновок.

Під об'єктом лізингу потрібно розуміти об'єкт лізингових правовідносин. Зі свого боку лізинговим правовідносинам притаманний двородовий об'єкт: об'єкт першого роду (юридичний об'єкт) – дії суб'єктів лізингу щодо виконання обов'язків, передбачених договором лізингу; об'єкт другого роду (матеріальний об'єкт) – майно у формі речей, необхідне для організації та здійснення лізингової діяльності.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є розкриття певних особливостей видів об'єктів лізингової діяльності, з якими пов'язуються відповідні права та обов'язки суб'єктів лізингових правовідносин, що буде сприяти ефективному здійсненню лізингової діяльності, дієвому захисту законних прав та інтересів таких суб'єктів.

-
1. Шимон С. І. Співвідношення понять «об'єкт цивільних прав» та «об'єкт цивільних правовідносин» (до наукової дискусії). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право*. 2010. Вип. 10. С. 217–225.
  2. Шершеневич Г. Ф. *Общая теория права*. Москва: Изд. Бр. Башмаковых, 1912. Вып. 1–4. 805 с.
  3. Єрмоленко В. Об'єкт у структурі правовідносин. *Юридична Україна*. 2004. № 1. С. 11–15.
  4. Дудин А. П. Объект правоотношения (вопросы теории). Саратов: Изд-во Саратовского ун-та, 1980. 81 с.
  5. Белов В. А. Объект субъективного гражданского права, объект гражданского правоотношения и объект гражданского оборота: содержание и соотношение понятий. *Объекты гражданского оборота: сб. статей / отв. ред. М. А. Рожкова*. Москва: Статут, 2007. С. 6–77.
  6. Ходико Ю. Співвідношення об'єкта цивільних правовідносин (прав) та об'єкта цивільно-правового договору. *Юридична Україна*. 2009. № 3. С. 52–57.
  7. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. / А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков, В. П. Пастухов, О. Д. Тихомиров та ін.; за ред. В. В. Копейчикова. Стер. вид. Київ: Юрінком Інтер, 2000. 320 с.
  8. Большой энциклопедический словарь: в 2-х т. / гл. ред. А. М. Прохоров. Сов. Энциклопедия. 1991. Т. 2. 1991. 768 с.
  9. Теория государства и права: учебник / под ред. В. К. Бабаева. Москва: Юристь, 1999. 592 с.
  10. Алексеев С. С., Васильев П. Т., Дюрягин И. Я. и др. Теория государства и права / под ред. С. С. Алексеева. Москва: Юрид. лит., 1985. 480 с.
  11. Кененов А. А., Кузьмин Э. Л., Лейст О. Э. и др. Теория государства и права / под ред. М. Н. Марченко. Москва: Издательство Московского университета, 1987. 431 с.
  12. Пухта Г. Ф. Курс римского гражданского права / пер. с последнего нем. изд. проф. Рудорфа. Т. 1. Москва: Ф. Н. Плевако, 1874. 562 с.
  13. Магазинер Я. М. Объект права. *Известия ВУЗов. Правоведение*. 2000. № 6. С. 202–213.
  14. Иоффе О. С. Правоотношение по советскому гражданскому праву. Ленинград, 1949. 144 с.
  15. Генкин Д. М. Основы советского социалистического гражданского права: лекции. Москва: Высш. парт. шк. при ЦК КПСС, 1956. 55 с.
  16. Агарков М. М. Обязательство по советскому гражданскому праву: моногр. Москва: Юриздат НКЮ СССР, 1940. 192 с.
  17. Халфина Р. О. Общее учение о правоотношении. Москва: Юрид. лит., 1974. 352 с.
  18. Пергамент А. К вопросу об объекте правоотношения по гражданскому праву. (Доклад И. Л. Брауде). *Советское государство и право*. 1950. № 9. С. 85–86.
  19. Иоффе О. С. Правоотношение по советскому гражданскому праву: Избранные труды по гражданскому праву. Москва, 2000. С. 508–695.

20. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право: Общие положения. Москва: Статут, 1997. 682 с.
21. Бевзенко Р. С. Объекты гражданских правоотношений: учеб. пособ. Москва: ВШЭ, 2010. 72 с.
22. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144.
23. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
24. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. 723/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 16. Ст. 68.
25. Гаврилюк В. М. Об'єкт лізингових відносин: ознаки, характеристики та функції. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки*. 2015. Вип. 10. С. 162–167.
26. Трофімова О. В. Правове регулювання лізингової діяльності: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2005. URL: <http://avtoreferat.net/content/view/2192/9/>
27. Большая советская энциклопедия: в 30-ти т. 3-е изд. Москва: Советская энциклопедия, 1972. Т. 10. 592 с.
28. Клепицкая Т. А. Понятие «вещь» и «имущество» в гражданском праве. Из библиотеки Ивана Клепицкого. 1998. 21 с.
29. Філософія: підручн. / Г. А. Заїченко, В. М. Сагатовський, І. І. Кальний та ін.; за ред. Г. А. Заїченка та ін. Київ: Вища шк., 1995. 455 с.
30. Брагинский М. И. Общее учение о хозяйственных договорах. Минск, 1967. 260 с.
31. Иоффе О. С., Толстой Ю. К., Черепяхин Б. Б. Советское гражданское право / под ред. О. С. Иоффе, Ю. К. Толстого, Б. Б. Черепяхина. Т. 1. Ленинград, 1971. 494 с.
32. Кулаков В. В. Обязательство и осложнения его структуры в гражданском праве России: моногр. Изд. 2-е, перераб. и доп. Москва: РАП; Волтерс Клувер, 2010. 256 с.

DOI 10.31558/2518-7953.2019.2.11

УДК 346.9

О. В. Бахур,

аспірант Донецького національного університету
імені Василя Стуса

ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Ключові слова: профілактика, правопорушення, права інтелектуальної власності, захист прав інтелектуальної власності, причини правопорушень.

За інформацією Державної фіскальної служби України протягом січня–липня 2018 р. митницями здійснено майже 4,2 тис. призупинень митного оформлення товарів за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності. За зазначений період порушено 7 справ про порушення митних правил за фактами ввезення та вивезення товарів, які зараховані до митного реєстру об'єктів права інтелектуаль-